

معاونت بازاریابی و عملیات گاز
امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران

خبر نامه تحولات بین المللی گاز

شماره ۳۷ - ۱۴۰۰/۰۷/۳۰

در این شماره:

- تحولات بازار تکمحموله
- اخبار
- چالش اروپا با قیمت های گاز
- رقابت برای توسعه میدان گازی شمالی قطر
- آغاز ساخت خط لوله در صحرای غربی توسط مصر
- عدم توانایی قطر در کاستن از افزایش قیمت های گاز
- افت ۱۵ درصدی مصرف گاز در فرانسه تا سال ۲۰۳۰
- آخرین وضعیت مناقصه خرید ال ان جی توسط پاکستان
- سفارش ساخت ۴ فروند کشتی جدید حمل ال ان جی قطر به چین
- انقضای چهار قرارداد بلندمدت واردات گاز در ترکیه در شرایط بحرانی فعلی بازار جهانی گاز
- گزارش ویژه: تعیین سقف قیمت ال ان جی آسیا توسط قیمت TTF
- قیمت های جهانی نفت خام

نفت برنت	شمال شرق آسیا (JKM)	تی تی اف هلند	هنری هاب - نایمکس	۲۰۲۱
۱۲/۲۳	...	۲۱/۲۶	۵/۱۶	سپتامبر
۱۲/۱۹	~ ۱۶	۱۴/۹	۴/۰۷	اوت

× ارقام بر حسب دلار در هر میلیون بی تی یو می باشند.

به علت عدم دسترسی به رقم دقیق میانگین قیمت های ماهانه که در نشریه پلاتس منتشر می گردد، حدود قیمت از برخی اخبار استخراج شده است.

((اخبار مندرج از نشریات معتبر بین المللی استخراج گردیده است و الزاماً منعکس کننده نقطه نظرات این معاونت نمی باشد.))

تهران - میدان و تک - کوچه تکار - ساختمان مرکزی دوازدهم - پلاک ۲۲
معاونت بازاریابی و عملیات گاز - تلفن: ۸۸۶۶۱۳۰۸ - فاکس: ۸۸۶۶۱۳۱۴

تحولات بازار تکمحموله

با تشدید بحران گاز در اروپا، شاخص قیمت تکمحموله ال ان جی آسیا (JKM) از مرز ۵۰ دلار در هر میلیون بی تی یو گذشت. ارزیابی پلاتس از شاخص JKM در تاریخ ۶ اکتبر ۲۰۲۱ برای تحویل محموله در ماه نوامبر با بیش از ۱۶ دلار افزایش به ۵۶/۳۲۶ دلار در هر میلیون بی تی یو رسید که بالاترین نرخ روزانه از زمان آغاز به کار ارزیابی پلاتس از این شاخص یعنی از سال ۲۰۰۹ تاکنون است. براساس اطلاعات بازار، افزایش قیمت های گاز در اروپا فشار قابل توجهی بر افزایش قیمت محموله های ال ان جی در آسیا پاسیفیک ایجاد کرده و گروه های پورتفولیو و بنگاه های معاملاتی، مناقصاتی را جهت جذب احجام ال ان جی به این منطقه برگزار کرده اند.

مدیر بخش ال ان جی آسیای پلاتس اعلام کرد: آنچه در بازار فیزیکی ال ان جی شاهد آن هستیم تاحدی بی سابقه است به طوری که خریدار نهایی براساس بند مقصد (destination clause) قرارداد، نبایستی حق فروش مجدد محموله در بازار تکمحموله را داشته باشد و این سیالیت بازار را محدود می کند. وی افزود، این وضعیت نشان دهنده شرایط سخت بازار گاز و ارتباط جهانی قیمت های ال ان جی به سایر هاب های گازی است که آسیا را به دلیل نیاز به تامین گاز از خارج حوزه آسیا پاسیفیک به مخاطره می اندازد.

در تاریخ ۶ اکتبر ۲۰۲۱، مناقصاتی برای تحویل محموله های ماه دسامبر به کشورهای ژاپن، کره، تایوان و چین (DES JKTC) با پرمیوم بیش از ۳ دلار در هر میلیون بی تی یو نسبت به قیمت گاز اروپا منتشر گردیده است. شاخص TTF نیز برای محموله های تحویلی در ماه دسامبر با بیش از ۴۰ درصد افزایش، به قیمت ۱۵۹/۵ یورو در هر مگاوات ساعت یعنی معادل ۵۴/۰۳۲ دلار در هر میلیون بی تی یو در بازار سنگاپور معامله شد. شاخص NBP انگلستان نیز به ۵۵/۱۸۲ دلار در هر میلیون بی تی یو رسید.

منبع: Platt's، ۶ اکتبر ۲۰۲۱

چالش اروپا با قیمت‌های گاز

قیمت‌های انرژی در سراسر جهان در حال افزایش است زیرا اقتصاد جهانی در حالی از موانع مربوط به بحران شیوع کووید-۱۹ خارج می‌شود که کاهش عرضه گاز زودتر از زمستان طولانی پیش‌بینی شده در نیمکره شمالی، اتفاق افتاده است. این افزایش قیمت به ویژه در اروپا بسیار زیاد است و قیمت گاز به سطح بی‌سابقه‌ای رسیده است. نه تنها به مصارف خانگی هشدار داده شده که در انتظار قبوض بالاتری در زمستان باشند، بلکه کارخانه‌ها نیز با تهدید تعطیلی به دلیل کمبود عرضه مواجه هستند. در طی ماه گذشته هم قیمت برق و هم قیمت‌های گاز طبیعی در اروپا دو برابر شده است. رشد بیش از حد انتظار اقتصاد جهانی و عرضه محدود سوخت‌های فسیلی از دلایلی است که قیمت‌های عمده‌فروشی انرژی و همچنین قیمت‌های پرداختی توسط شرکت‌های انرژی در سال جاری را بیش از دو برابر افزایش داده است. همچنین این همه‌گیری تعمیر و نگهداری منظم زیرساخت‌های انرژی در سراسر جهان را نیز قطع کرد و باعث اختلال در عرضه شده است.

مدیر شرکت مشاور Kearney global در ترکیه اعلام کرد، تحولات اخیر باعث شد برخی از کشورهای اروپایی اقداماتی اضطراری از جمله محدودیت قیمت در اسپانیا و محدود کردن سود شرکت‌های توزیع‌کننده انجام دهند. وی اضافه کرد که چین نسبتاً سریع‌تر از سایر نقاط جهان وارد دوره بهبود اقتصادی شده و تقاضای انرژی نیز افزایش یافته است. این امر به ناچار منجر به جریان سریع زغال‌سنگ، نفت و گاز طبیعی به سمت آسیا شد. با افزایش سریع تقاضای انرژی چین، دیگر بازیگران بازار که پیش‌بینی نمی‌کردند روند بهبودی به این سرعت پیش رود، شروع به برداشت از ذخایر خود کردند. سطح موجودی مخازن ذخیره‌سازی گاز طبیعی در اروپا و آمریکا کاهش یافته است و کشتی‌های گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی)، گازهای ناوگان خود را به چین صادر کرده‌اند.

ژاپن، در میان سایر کشورهای آسیایی، واردات ال‌ان‌جی را نیز برای رفع تقاضای خود افزایش داد که سبب شد شاخص JKM در ژانویه ۲۰۲۱ به ۳۲ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو برسد که این یک جهش چشمگیر از سطح ۱/۸ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو در نیمه اول سال ۲۰۲۰ را نشان داد. علاوه بر این، محدود شدن جریان خطلوله انتقال گاز روسیه به اروپا و کاهش سطوح ذخیره گاز پیش از زمستان قیمت‌ها را به سطح بی‌سابقه‌ای رساند. براساس تجزیه و تحلیل آکسفورد، واردات گاز خطلوله اروپایی از روسیه در دوره ژانویه تا آگوست سال ۲۰۲۱، ۱۹/۳ میلیارد مترمکعب افت داشته و به سطح ۹۹ میلیارد مترمکعب رسیده است در حالی که قبل از شیوع کرونا در سال ۲۰۱۹، این رقم ۱۱۸/۳ میلیارد مترمکعب بوده است. این گزارش همچنین نشان می‌دهد که ورود ال‌ان‌جی به اروپا و ترکیه در مجموع ۹ میلیارد مترمکعب در هشت ماهه اول سال ۲۰۲۱ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. این افت حتی در صورتی که ال‌ان‌جی بیشتری در چهار ماه آخر امسال در مقایسه با سال ۲۰۱۹ به اروپا برسد، می‌تواند به ۱۵ میلیارد مترمکعب برسد.

منبع: DAILY SABAH، ۳ اکتبر ۲۰۲۱

رقابت برای توسعه میدان گازی شمالی قطر

پنج شرکت پیشرو بین‌المللی، برای توسعه مرحله دوم میدان گازی شمالی و تبدیل به ال‌ان‌جی رقابت می‌کنند در این زمینه اسناد مناقصه تهیه شده و زمان ارایه پیشنهادات تا پایان اکتبر تعیین گردیده است. پروژه شامل توسعه‌ی فراساحل شامل مهندسی، تهیه، ساخت و نصب پنج سکوی دریایی بزرگ است. انتظار می‌رود شرکت‌های بین‌المللی مک درموت از ایالات متحده، سایپم و رزتی مارینو از ایتالیا، غول مهندسی هندی Larsen & Toubro و Sapura Energy مالزی است پیشنهادات خود را ارایه دهند.

Qatargas زیرمجموعه غول دولتی Qatar Petroleum (QP) مسئول برگزاری فرایند مناقصات برای پروژه‌های متعدد خشکی و فراساحلی شرکت نفت قطر و از جمله این طرح توسعه می‌باشد. توسعه پروژه شامل افزودن "چاه‌ها و زیرساخت‌های جدید دریایی از جمله سکوها، خطوط لوله و تاسیسات خشکی برای افزایش تولید ال‌ان‌جی برای صادرات" است. وزن سکوه‌های دریایی در این پروژه بیش از ۳۵۰۰ تن تخمین زده می‌شود، طبق برنامه بالادستی، شرح کار این پروژه، شامل حفر ۵۰ حلقه چاه، احداث پنج سکوی دریایی در ۲۰ کیلومتری یا ۳۰ کیلومتری راسلفان، در اعماق آب بین ۱۸ تا ۲۴ متر در میدان شمالی می‌باشد که خوراک دو ردیف جدید برای تولید ال‌ان‌جی را تامین می‌کند. هدف پروژه، افزایش ظرفیت تولید ال‌ان‌جی قطر به ۱۲۶ میلیون تن در سال تا سال ۲۰۲۷ است.

در مرحله اول، ظرفیت تولید ال‌ان‌جی قطر را از ۷۷ میلیون تن در سال تا ۱۱۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۵ افزایش می‌دهد و هزینه پیش‌بینی شده آن در حدود ۲۸/۷۵ میلیارد دلار می‌باشد. مرحله دوم، با اضافه نمودن دو خط تولید ال‌ان‌جی با هزینه ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار، میزان تولید ال‌ان‌جی قطر به ۱۲۶ میلیون تن در سال می‌رسد.

منبع: Upstreamonline، ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۱

آغاز ساخت خطلوله در صحرای غربی توسط مصر

وزارت نفت مصر اعلام کرد، این کشور ساخت یک خطلوله با ظرفیت ۱۵ میلیون مترمکعب گاز در روز در صحرای غربی را شروع کرده است. ماه گذشته مصر ۹ قرارداد جدید اکتشافی با شرکت‌های بین‌المللی به امضا رساند که مجموع این قراردادها را به ۴۴ می‌رساند. امتیازات جدید منجر به سرمایه‌گذاری در حدود ۱ میلیارد دلار خواهد شد. سال گذشته ۸ اکتشاف جدید گاز طبیعی انجام شد که ۲ اکتشاف در مدیترانه و ۶ اکتشاف در صحرای غربی بوده که ظرفیت ذخایر جدید را حدود ۶۰۰ میلیارد فوت‌مکعب اضافه می‌نماید.

چهار پروژه برای توسعه و تولید گاز از میادین کشف شده با سرمایه‌گذاری بیش از ۴ میلیارد دلار اجرا شده که شامل حفر ۱۵ چاه جدید نیز می‌باشد. تولید روزانه به میزان ۱/۴ میلیارد فوت‌مکعب گاز و ۲۵ هزار بشکه میعانات است. متوسط کل تولید گاز طبیعی به بیش از ۶/۸ میلیارد فوت‌مکعب می‌رسد که نیازهای بازار داخلی را پوشش می‌دهد. متوسط مصرف داخلی گاز طبیعی تقریباً در این سطح است و بیش از ۶۰٪ آن در بخش برق مورد استفاده قرار می‌گیرد. هم‌چنین بیش از ۲۲٪ در بخش صنایع و حدود ۱۱٪ در بخش پتروشیمی و مشتقات گاز به مصرف می‌رسد. حدود ۶٪ هم در بخش مصارف خانگی و وسایل نقلیه استفاده می‌شود.

منبع: ARAB NEWS، ۱۹ اکتبر ۲۰۲۱

عدم توانایی قطر در کاستن از افزایش قیمت‌های گاز

قطر نمی‌تواند نقشی در بهبود شرایط بحرانی بازار گاز داشته باشد. وزیر انرژی بزرگ‌ترین عرضه‌کننده ال‌ان‌جی جهان در هفته گذشته اعلام کرد، این کشور به دلیل اختصاص تمامی میزان تولید گاز به مشتریان، امکان کمک به رفع شرایط کنونی بازار را نداشته و قیمت‌های بالای گاز برای تقاضا مخرب خواهد بود. سعدالکعبی اظهار داشت، برای پاسخ به تعهدی که به مشتریان خود داده‌ایم، تولید گاز را در سطح حداکثر انجام خواهیم داد. وی ضمن تأکید بر نامناسب بودن قیمت‌های بالای گاز، خاطر نشان ساخت؛ انتظار می‌رود قیمت‌های گاز پس از بازگشت تعدادی از کارخانه‌های تولید گاز به مدار تولید و تعهد روسیه برای افزایش عرضه میزان گاز به اروپا، اندکی کاهش یابد. وی با ابراز نارضایتی از بالابودن قیمت‌های گاز، اظهار داشت به‌زودی شرایط کنونی به بازار آمریکا رسیده و بازار را تحت‌تاثیر قرار خواهد داد. در حال حاضر مشتریان با پرداخت مبالغ بیشتری برای برق، تغییرات قیمت را احساس می‌کنند. معتمد افزایش قیمت‌ها

بیشتر بر قراردادهای بلندمدت تاثیرگذار خواهد بود. حتی در صورت بهره بردن قطر از افزایش قیمت‌ها در کوتاه‌مدت، به دلیل اثرات مخرب افزایش قیمت بر تقاضا از شرایط کنونی ناراضی هستیم. وضعیت کنونی به مشتریان ما آسیب می‌زند و برای حفظ و استمرار سلامت اقتصادمان، سلامت اقتصاد مشتریان ما ضروری است.

شایان ذکر است، کعبی مدیریت اجرایی شرکت انرژی دولتی را نیز بر عهده داشته و پس از پایان نشست مطبوعاتی، در راستای انعکاس استراتژی‌های گسترده‌تر انرژی قطر از تغییر نام شرکت «قطرپترولیوم» به «قطرانرژی» خبر داد. کعبی در ادامه افزود، کشورهای که قراردادهای بلندمدت گاز را منعقد نموده‌اند، از مزایای ثبات بیشتر بهره‌مند شده و علاوه بر آن، امکان دریافت گاز با قیمت‌های به‌مراتب معقولانه‌تری را خواهند داشت. شرکت قطرانرژی، دارای مقداری گاز مازاد بوده که می‌تواند آن را از بازاری به بازار دیگر انتقال دهد و فقط عوامل بنیادین بازاری هستند که تعیین‌کننده فروش مقادیر مازاد گاز در بازارهای شرق یا غرب می‌باشند. بنابراین، طبیعی است که قطر انرژی از پویایی‌های بازار بیش از دیگران منتفع شود. لازم به توضیح است، قطر درصدد است تا تولید سالانه ال‌ان‌جی را تا سال ۲۰۲۷ از سطح ۷۷ میلیون تن به ۱۲۷ میلیون تن برساند. در ماه فوریه، کعبی در گفتگویی با رویترز اعلام کرده بود که شرکت قطرانرژی پس از افزایش تولید، هم‌چنان از قراردادهای قیمت بلندمدت استفاده خواهد کرد. وی افزود، قطر برای پاسخگویی به میزان بالای تقاضای گاز، در عملیات توسعه میدان شمالی تعجیل نخواهد کرد.

منبع: Reuters، ۱۱ اکتبر ۲۰۲۱

افت ۱۵ درصدی مصرف گاز در فرانسه تا سال ۲۰۳۰

طبق پیش‌بینی شبکه انرژی فرانسه، مصرف گاز در این کشور از هم‌اکنون تا سال ۲۰۳۰ به میزان ۱۵ درصد کاهش خواهد یافت و از ۴۶۹ تراوات ساعت فعلی به ۳۳۹ تراوات ساعت در سال ۲۰۳۰ خواهد رسید. مصارف خانگی که ۳۵ درصد از حجم مصرف گاز را به خود اختصاص داده تا پایان دهه بعد به حدود یک چهارم کاهش می‌یابد. مصرف گاز در بخش صنعت به‌عنوان دومین مصرف‌کننده بزرگ گاز فرانسه نیز ۱۴ درصد کمتر می‌شود، هم‌چنین از مصرف گاز در تولید برق نیز ۳۱ درصد کاسته خواهد شد. اما همه اینها با رشد مصرف گاز در بخش حمل‌ونقل و توسعه خودروهای گازسوز پوشش داده خواهد شد به‌طوری‌که مصرف گاز در این نوع خودروها از ۵/۴ تراوات ساعت کنونی به ۳۶/۵ تراوات ساعت خواهد رسید. اطلاعات ارایه شده در سناریوهای مختلفی مدلسازی شده که همگی منطبق بر برنامه دولت در جهت کربن‌زدایی و مقابله با تولید گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۵۰ است. در سناریوی مصرف کمتر گاز، انتظار می‌رود که روند برقی شدن بخش‌های مختلف همچون حمل‌ونقل، صنعت و خانگی و هم‌چنین توسعه پایدار شبکه‌های گرمایشی شهری به طور قابل توجهی ادامه یابد. در سناریوی مصرف بیشتر گاز، کاهش حجم مصرف گاز در بخش خانگی و ساختمان‌ها و هم‌چنین در پتانسیل رشد مصرف گاز در کربن‌زدایی از ساختمان‌ها عدم قطعیت وجود دارد.

منبع: Argusmedia، ۷ اکتبر ۲۰۲۱

آخرین وضعیت مناقصه خرید ال‌ان‌جی توسط پاکستان

پاکستان ال‌ان‌جی در پی برگزاری مناقصه‌ای مبنی بر خرید ۸ محموله گاز مایع برای تحویل در ماه‌های دسامبر تا ژانویه هیچ پیشنهادی دریافت نکرده است و این موضوع نگرانی‌ها را درخصوص بحران احتمالی برق در این کشور افزایش داده است. براساس گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۸، پاکستان که دارای جمعیتی بیش از ۲۰۰ میلیون نفر است با کمبود انرژی و افزایش قیمت برق مواجه می‌باشد. این در حالی است که هنوز ۵۰ میلیون نفر از جمعیت این کشور به برق دسترسی ندارند. هنوز مشخص نیست که آیا پاکستان ال‌ان‌جی مجدداً قصد دارد این مناقصه را برگزار کند یا خیر؟

البته انتظار می‌رود با توجه به افزایش قیمت گاز در زمستان و افزایش شدید تقاضا برای ال‌ان‌جی، هزینه‌های مربوط به واردات انرژی این کشور نیز افزایش یابد. قیمت‌های تک‌محموله آسیا در حال حاضر و در شرایط کمبود برق در چین و هند در سطوح بی‌سابقه‌ای معامله می‌گردد. به‌طور مثال یک محموله ال‌ان‌جی اکنون حدود ۱۰۰ میلیون دلار هزینه در برخواهد داشت در صورتی که همین محموله در اواخر ماه فوریه قیمتی در حدود ۲۰ میلیون دلار داشته است. پاکستان ال‌ان‌جی ماه گذشته آخرین مناقصه خرید را برگزار و مهلت دریافت پیشنهادات را تاریخ ۱۱ اکتبر اعلام کرده بود ولی بعداً آن را تا ۲۶ اکتبر تمدید اعتبار نمود. دو منبع صنعتی می‌گویند با توجه به در پیش بودن فصل زمستان و در شرایطی که میزان تقاضا برای ال‌ان‌جی افزایش یافته عرضه جهانی محدود شده است. از طرفی عدم وجود پیشنهاد برای مناقصه پاکستان ال‌ان‌جی، مدت اعتبار ۱۵ روزه برای ارایه پیشنهاد است که با توجه به نوسانات قیمتی روزانه، به نظر می‌رسد این مدت زمان بسیار طولانی است. پاکستان بیش از نیمی از ال‌ان‌جی خود را از طریق قراردادهای بلندمدت وارد می‌کند که این امر تا حدودی از نوسانات قیمت جلوگیری می‌کند ولی این کشور هنوز نیاز به واردات تک‌محموله برای تامین نیاز داخلی گاز خود دارد. با این حال انتظار می‌رود تقاضای ال‌ان‌جی پاکستان در زمستان امسال در مقایسه با زمستان سال گذشته کمتر باشد چرا که انتظار می‌رود قرارداد ۱۰ ساله جدید بین پاکستان و قطر از ژانویه ۲۰۲۰ اجرایی گردد.

منبع: Reuters، ۱۲ اکتبر ۲۰۲۱

سفارش ساخت ۴ فروند کشتی جدید حمل ال‌ان‌جی قطر به چین

شرکت دولتی نفت قطر (QP)، سفارش ساخت چهار کشتی جدید حمل ال‌ان‌جی را به کشتی‌سازی HudongZhonghua چین داد که این سفارش بخش کوچکی از ناوگان جدیدی است که قطر برای طرح توسعه تاسیسات گازی خود در نظر گرفته است. ارزش این سفارش ۷۷۰ میلیون دلار برآورد شده و اولین همکاری بین قطر و کشتی‌سازی چینی جهت ساخت کشتی حمل ال‌ان‌جی است. سال گذشته شرکت قطرپترولیم غیر از کشتی‌سازی HudongZhonghua چین، از سه شرکت کشور کره جنوبی نیز برای ساخت کشتی حمل ال‌ان‌جی درخواست رزرو ظرفیت نمود که این اقدامات در راستای تامین ۱۰۰ فروند کشتی جدید تا پایان سال ۲۰۲۷ است و ارزش کلی این برنامه چیزی حدود ۱۹/۲ میلیارد دلار است. در حال حاضر شرکت قطرپترولیم که زیرمجموعه شرکت گاز قطر است مدیریت ۴۵ فروند انواع کشتی حمل ال‌ان‌جی Q-Flex و Q-Max را دارد. برنامه توسعه ناوگان کشتی‌های جدید این شرکت تاثیر به‌سزایی در پاسخ‌گویی به نیاز این شرکت در حمل و نقل ال‌ان‌جی تولید شده از پروژه‌های داخلی و برون‌مرزی خود هم‌چون Golden Pass در امریکا و جایگزین‌سازی کشتی‌های قدیمی دارد. قطر در فوریه امسال اولین فاز سرمایه‌گذاری در افزایش خطوط تولید ال‌ان‌جی را به ارزش ۲۸/۷۵ میلیارد دلار آغاز نمود تا به هدف افزایش تولید به ۱۱۰ میلیون تن در سال تا پایان ۲۰۲۵ جامه عمل بپوشاند. فاز دوم توسعه خطوط تولید ال‌ان‌جی، ظرفیت تولید این کشور را تا پایان ۲۰۲۷ به ۱۲۶ میلیون تن در سال خواهد رساند. کشتی‌های جدید غیر از خدمات‌رسانی به کارخانجات داخلی، در پروژه Golden Pass LNG که در امریکاست و قطر سهم ۷۰ درصدی از آن را دارد نیز فعالیت خواهند نمود. مقرر است ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی در تاسیسات تگزاس این پروژه تا سال ۲۰۲۶، ۲/۵ میلیون تن در سال افزوده و به ۱۸/۱ میلیون تن در سال برسد.

منبع: Argusmedia، ۳۰ اکتبر ۲۰۲۱

انقضای چهار قرارداد بلندمدت واردات گاز در ترکیه در شرایط بحرانی فعلی بازار جهانی گاز

زمستان امسال ترکیه در شرایطی آغاز خواهد شد که چهار قرارداد بلندمدت واردات گاز در این کشور به پایان می‌رسد. این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود زمستان سردی در پیش‌رو باشد و میزان تقاضای گاز در این کشور نسبت به سال گذشته ۱۰ میلیارد مترمکعب افزایش یابد. خبرگزاری رویترز پیش‌بینی کرده است چنانچه ترکیه نتواند منابع گازی مطمئن برای قراردادهای منقضی شده جایگزین نماید و یا قراردادهای مذکور را حداقل به همان میزان تمدید کند با چالش کمبود گاز در زمستان مواجه شود.

از چهار قرارداد مذکور، یک مورد در سال گذشته و سه مورد دیگر تا پایان سال جاری منقضی می‌شوند. قرارداد واردات گاز از طریق خط لوله قفقاز جنوبی (باکو-تفلیس-آزرروم) از کشور آذربایجان با حجم سالانه ۱۶ میلیارد مترمکعب گاز در آوریل سال گذشته، دو قرارداد مربوط به واردات گاز از روسیه با خط لوله به حجم سالانه هر کدام ۴ میلیارد مترمکعب تا پایان امسال و قرارداد واردات ال‌ان‌جی از نیجریه با حجم سالانه ۱/۳ میلیارد مترمکعب نیز تا آخر ماه جاری به پایان می‌رسند. این در حالی است که هیچ‌کدام از قراردادهای مذکور بطور قطعی و نهایی تمدید نشده و تنها قرارداد موقت مربوط به واردات گاز از آذربایجان با کمتر از ۵۰ درصد حجم قبلی در ماه گذشته امضاء شده است.

ترکیه به واردات ۴۸ میلیارد مترمکعب گاز در سال نیاز دارد که ۱۳ میلیارد مترمکعب آن به‌صورت ال‌ان‌جی از بازار اسپات تأمین می‌شود. به نقل از رویترز این کشور از ابتدای سال تا کنون تنها ۲ میلیارد مترمکعب ال‌ان‌جی وارد کرده که لازم است مابقی را از بازار اسپات که با افزایش شدید قیمت مواجه شده تأمین نماید.

وزیر انرژی و منابع طبیعی ترکیه اطمینان داده با تلاش‌های شرکت بوتاش و سایر واردکنندگان خصوصی، این کشور در زمستان با کمبود گاز مواجه نشود. کارشناسان بازار انرژی نیز ضمن تأیید این موضوع معتقدند هرچند انتظار می‌رود این کشور بتواند به دلیل مرادده جاری گاز با صادرکنندگان مهم گاز جهان چون روسیه، آذربایجان و ایران و تنوعی که در سبد وارداتی ایجاد نموده، از خطر کمبود گاز در زمستان امسال در امان باشد اما با توجه به شرایط حاکم بر بازار جهانی گاز و ال‌ان‌جی و افزایش سطح قیمت‌ها و انتظار تداوم آن طی ماههای آینده، هزینه‌های واردات و تأمین گاز در این کشور افزایش یابد.

منبع: Reuters، ۱۲ اکتبر ۲۰۲۱

گزارش ویژه: تعیین سقف قیمت ال ان جی آسیا توسط قیمت TTF

افزایش قیمت ال ان جی آسیایی به بالاترین حد خود در آستانه اوج فصل تقاضای زمستانی در نیمکره شمالی باعث ایجاد سوالاتی در مورد سقف قیمت سوخت شده است. اما پاسخ ممکن است کاملاً به قیمت گاز اروپا بستگی داشته باشد. (ANEA) ارزیابی آرگوس از قیمت ال ان جی در نیمه اول ماه برای شمال شرقی آسیا، در ۶ اکتبر ۵/۶۷۰ دلار در هر میلیون بی تی یو به عبارتی ۱۵/۶ درصد افزایش یافت و برای اولین بار سقف ۴۰ دلار در هر میلیون بی تی یو را شکست و به بالاترین حد خود یعنی ۴۲/۰۹۵ دلار در هر میلیون بی تی یو برای تحویل های نیمه اول نوامبر رسید.

قیمت ال ان جی از بالاترین میزان قبلی خود یعنی ۳۹/۷۲۰ دلار در هر میلیون بی تی یو در روز ۱۳ ژانویه برای تحویل در نیمه اول ماه فوریه سال جاری عبور کرد. به گفته کارشناسان، بسته به نحوه حرکت قیمت گاز اروپا، ممکن است قیمت ها بسیار بیشتر افزایش یابد. قیمت ال ان جی اکنون کاملاً به قیمت TTF وابسته است. بنابراین سوال درست این است که TTF چقدر بالا می رود؟ TTF یک نقطه تجارت مجازی برای گاز طبیعی در هلند است. قیمت های ال ان جی، ۳-۴ دلار در هر میلیون بی تی یو نسبت به شاخص قیمت گاز TTF اروپا بیشتر است.

• آسیا تحولات TTF را دنبال می کند

افزایش قیمت ال ان جی آسیایی عمدتاً به دلیل افزایش شدید قیمت گاز طبیعی TTF هلند بوده است. افزایش بی سابقه قیمت TTF اساساً رقابت را برای عرضه ال ان جی بین خریداران آسیایی و اروپایی تشدید کرده و فروشندگان را به سمت بازار آسیا تشویق کرده است تا پیشنهادات دیگر خود را لغو کنند، در حالی که خریداران را مجبور به افزایش پیشنهادات خود برای تأمین محموله مورد نیاز خود می کند. این امر ارتباط متقابل بازار جهانی گاز را نشان می دهد.

قیمت های ال ان جی آسیایی و TTF هلند پیوند ناگسستنی با یکدیگر دارند. قیمت TTF برای تحویل در ماه نوامبر ۷/۷۳۴ دلار در هر میلیون بی تی یو معادل ۲۴/۱ درصد افزایش یافت و در ۵ اکتبر در بالاترین سطح خود به ۳۹/۸۲۸ دلار در هر میلیون بی تی یو رسید. قیمت ANEA برای تحویل در نیمه اول دسامبر و نیمه دوم دسامبر در ۶ اکتبر به ترتیب ۳/۰۷۷ دلار در هر میلیون بی تی یو و ۳/۴۰۲ دلار در هر میلیون بی تی یو در روز بیشتر از قیمت TTF بود.

کاهش ذخایر گاز - به کمتر از میزان متوسط - در اروپا عامل اصلی افزایش قیمت TTF است به طوری که زمستان سردتر از حد انتظار سال گذشته منجر به خروج شدید گاز از تاسیسات ذخیره سازی و تحریک مجدد ذخیره سازی فعلی شده است. میزان ذخایر گاز در اروپا در ۵ اکتبر، ۷۶ درصد (۸۴۰/۸ تراوات ساعت) در مقایسه با ۹۵/۳ درصد (۱۰۶۲/۵ تراوات ساعت) در سال قبل و به طور متوسط ۹۰/۲ درصد (۹۹۱/۱ تراوات ساعت) در مدت مشابه در طول دوره ۲۰-۲۰۱۶ بوده است.

عوامل دیگری از جمله عدم قطعیت در مورد آغاز جریان گاز از طریق خط لوله نورد استریم ۲ به ظرفیت ۵۵ میلیارد مترمکعب در سال از روسیه به آلمان، اختلال در میدان های گاز در نروژ و همچنین پیش بینی آب و هوای سرد و کاهش وزش باد در اروپا در دو هفته آینده نگرانی های مربوط به عرضه گاز در منطقه را تشدید کرده و به افزایش قیمت TTF کمک کرده است. انتظارات عمومی بازار مبنی بر افزایش قیمت TTF با نزدیک شدن به فصل زمستان وجود دارد اما مداخله احتمالی دولت های اروپایی برای جلوگیری از افزایش قیمت گاز و افزایش احتمالی عرضه گاز روسیه به اروپا می تواند روند افزایشی را محدود کند.

ریسک زمستان

بنابر گفته یک تولیدکننده آسیایی، حتی اگر زمستان عادی به نظر برسد، تا زمانی که TTF در حال افزایش است همچنان شاهد افزایش قیمت‌ها خواهیم بود. تقاضای کنونی هنوز از اوج خود فاصله دارد و خریداران چینی با تعطیلات روز ملی ۷-۱ اکتبر عمدتاً از بازار خارج شده‌اند. خریداران ژاپنی نیز برای تحویل اکتبر تا دسامبر با موجودی کافی (inventories comfortable) در حاشیه بازار بوده‌اند، زیرا تابستان نسبتاً ملایم و تقاضای ضعیف صنعت مصرف ال‌ان‌جی را محدود کرده بود. تاسیسات آب و برق ژاپن حتی برای تحویل در ماه‌های نوامبر و دسامبر در هفته‌های اخیر حجم زیادی آرایه کرده‌اند، که نشان‌دهنده عدم نیاز به محموله‌های اسپات بود.

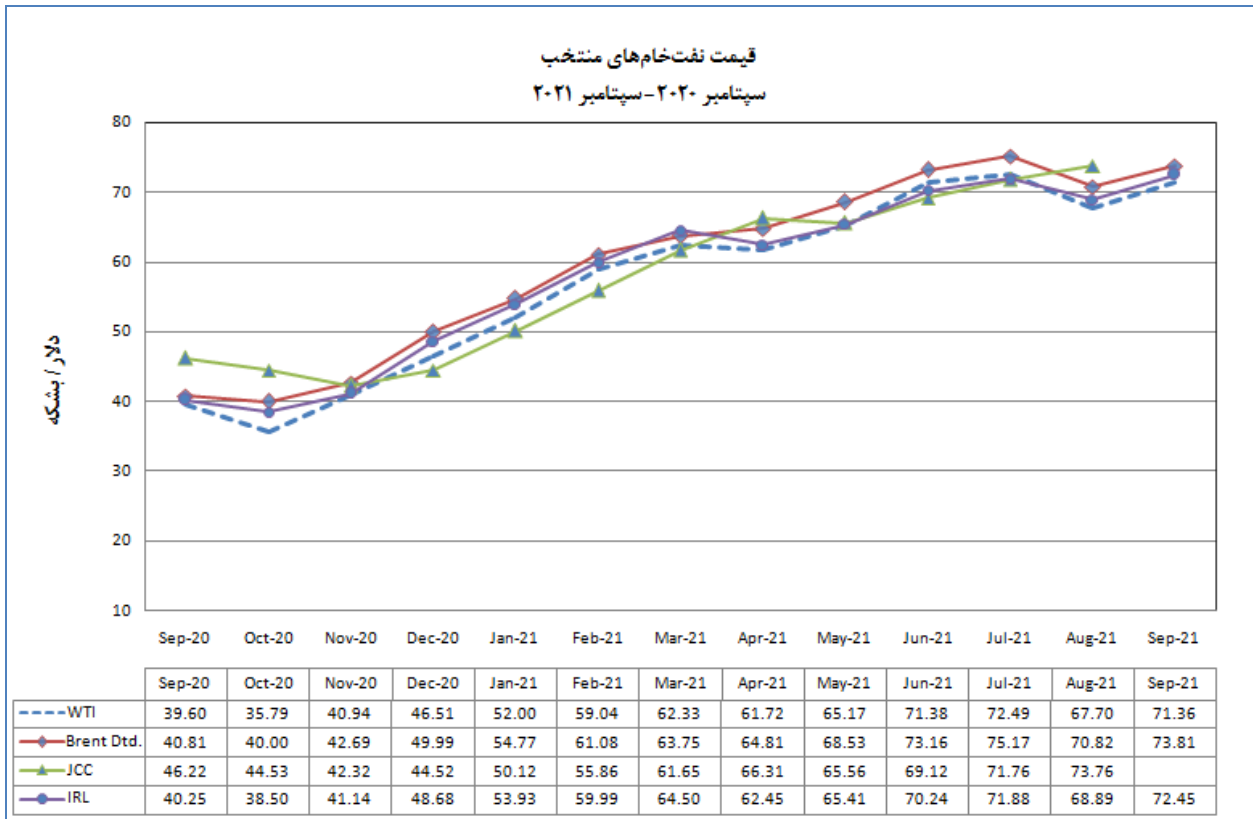
انتظار می‌رود تقاضای مصرف‌کننده در هفته‌ها و ماه‌های آینده که خریداران بر خرید محموله‌های ژانویه و فوریه تمرکز می‌کنند افزایش یابد، به ویژه اگر زمستان سردتر از حد معمول شود. معمولاً در ماه‌های ژانویه و فوریه زمانی که دمای هوا به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، نیاز گرمایشی وجود دارد.

براساس آخرین پیش‌بینی هواشناسی از سه ماهه آب و هوا که در ۲۴ سپتامبر منتشر شد، آژانس هواشناسی ژاپن از دسامبر تا فوریه ۴۰ درصد احتمال دمای کمتر از حد نرمال را در بیشتر مناطق کشور پیش‌بینی می‌کند. پیش‌بینی می‌شود فقط مناطق هوکایدو و توهوکو در یک دوره زمانی ۳۰ درصد نسبت به آب و هوای معمولی سردتر باشند. پیش‌بینی فصلی توسط اداره هواشناسی تایوان، که در ۳۰ سپتامبر منتشر شد، پیش‌بینی معتدل‌تری دارد. احتمال ۵۰ درصدی دمای معمولی و ۲۰ درصدی دمای کمتر از حد معمول و ۳۰ درصدی بالاتر از دمای معمولی را در نوامبر و دسامبر را نشان می‌دهد.

ارتباط قیمت آسیا و اروپا (TTF-ANEA)

همبستگی قوی بین قیمت ال‌ان‌جی در شمال شرق آسیا و قیمت اروپا (TTF-ANEA) کاملاً برعکس سال‌های گذشته است. در آن زمان TTF عموماً به‌عنوان کف قیمتی قیمت‌های اسپات ال‌ان‌جی در آسیا در نظر گرفته می‌شد. شمال شرقی آسیا همیشه به‌عنوان "پرمیوم" در نظر گرفته می‌شد و اروپا نمی‌توانست به اندازه فعلی تاثیر داشته باشد. قیمت‌های ال‌ان‌جی آسیا در ژانویه امسال به بالاترین حد خود رسید زیرا خریداران آسیایی با فرا رسیدن زمستان بسیار سرد برای خرید محموله‌های ال‌ان‌جی به منظور پر کردن ذخایر خود، عجله کردند. بنابراین یک بحران شدید عرضه ناشی از موجی از اختلالات برنامه‌ریزی شده در مایع سازی ال‌ان‌جی در ایالات متحده، مالزی، قطر، استرالیا و اندونزی رخ داد. قیمت ANEA طی ۱ تا ۱۳ ژانویه با ۱۴۲ درصد افزایش به بالاترین سطح یعنی ۳۹/۷۲۰ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید در حالی که قیمت TTF فقط ۵۸/۱ سنت در هر میلیون بی‌تی‌یو یا ۸/۲ درصد در مدت مشابه افزایش یافته بود.

منبع: Argus، ۷ اکتبر ۲۰۲۱

ضرایب تبدیل

	m ³ Gas	ft ³ Gas	Million Btu	Therm	G J	Kilowatt Hour	الانچی m ³	الانچی Ton
m³ Gas	1	35.3	0.036	0.36	0.038	10.54	171×10 ⁻⁵	725×10 ⁻⁶
ft³ Gas	2.83×10 ⁻²	1	102×10 ⁻⁵	102×10 ⁻⁴	108×10 ⁻⁵	0.299	5×10 ⁻⁵	2×10 ⁻⁵
Million Btu	27.8	981	1	10	1.054	292.7	0.048	192×10 ⁻⁴
Therm	2.78	98.1	0.1	1	105.448×10 ⁻³	2927	48×10 ⁻⁴	192×10 ⁻⁵
GJ	26.3	930	0.95	9.5	1	277.5	0.045	0.018
Kilowatt Hour	949×10 ⁻⁴	3.3	3415×10 ⁻⁶	34.18×10 ⁻³	36×10 ⁻⁴	1	162×10 ⁻⁶	65×10 ⁻⁶
الانچی m³	584	20631	21.04	210.4	22.19	6173	1	0.405
الانچی Ton	1379	48690	52	520	54.8	15222	2.47	1

منبع: Energy Intelligence Group

تهیه کنندگان:

خانم‌ها: تمیزی - پهلوانی - اصغرزاده - آریانا - دارایی

آقایان: بهشتی - سیاهی - اکبرنژاد - قنبری